

samtidig med, at Fjorden har saa store Vandmængder i sig, at der kommer en Blæst — for det behøver ikke at være en Storm — fra Nordøst. Saa har man paa faa Timer en Oversvømmelse af disse Enge, og selv om det ikke bortskyller Høet, er det dog saa, at naar Vandet først har været oppe i det mere eller mindre tørrede Hø, taber dette meget i Kvalitet. Dette vil jo for en stor Del kunne afværges, naar Udløbet bliver reguleret, bliver forbedret saaledes, at Vandmasserne ikke kunne ophobe sig i Fjorden. Inden jeg forlader dette Punkt, skal jeg da ogsaa berøre, at Staten er en lille Smule medinteresseret her, idet den har en Domæne derude, de saakaldte Tip-Enge, som bringe Statskassen en aarlig Indtægt af noget over 20,000 Kr. Den vil ogsaa vinde en Del derved, idet det derved vil blive mindre besværligt at faae hjerget Høet, og dette paa Grund deraf vil stige i Pris. Men det, som jeg særlig mener, at en Udgravning af Nymindegab vil hjælpe, er Fiskeriet. Der drives jo et meget stort Fiskeri der omkring ved Nymindegab og omkring ved Ringhøbing Fjord, og de Strømme, der udmunde i Fjorden, dels Havfiskeri og dels Fjord- og Strømfiskeri. Havfiskeriet kan ikke nu drives, som det burde, idet Fiskerne ikke have nogen Plads, hvor de kunne komme op med deres Fartøier, særlig i ugunstigt Veir, medmindre de benytte meget smaa Fartøier, som ikke ere heldige at gaa ud paa Havet med, meget farlige endogjaa; tidt og ofte gaar et af disse smaa Skibe under. Det vil ogsaa for dem være en stor Hjælp, om Gabet bliver udgravet, saaledes at de der kunde gaa ind i paatommende Tilfælde af haardt Veir. Det er jo nemlig saadan, at baad den lille smalle Landtunge kunne Skibe ligge i Lø, men de kunne, som Forholdene nu ere, ikke komme derind, dels fordi Udløbet gaar i den Retning, som det gjør, og dels fordi det er saa grundet, at Skibe ikke kunne gaa derind. Ogsaa Fjord- og Strømfiskeriet har lidt umaadeligt under disse Forhold. Jeg skal ikke berøre Fiskeriet af de Fiskearter, som findes i Fjorden og i Udløbet, men særlig af de Fiskearter, som man kalder Vandresfisk, de Fisk, som i Følge deres Natur gaa op i Strømmen for at hngle, lægge deres Rogn. De blive nu forhindrede fra at komme derop paa Grund af mangelfuldt Udløb. Det har nemlig viist sig, at Fiskeriet ganske særlig i de sidste Aar er aftaget i forbausende Grad. Jeg har saaledes faaet Underretning fra en Løsegaard i Skjern, der har været der i mange Aar, hvorlænge veed jeg ikke, men det er ogsaa ligegyldigt. Ved denne Løsegaard har der

været drevet et meget bethdeligt Fiskeri, det kan man nærmere faae Klarhed over, naar man veed, at den har staaet af 12 Tdr. Hartkorn, hvilket i den senere Tid er nedsat til 6 Tdr. Hartkorn, fordi der er taget Hensyn til, at Fiskeriet er gaaet ned. Jeg har derfra en Beretning om, at i Løbet af de sidste 30 Aar er Løse- og Drredfiskeriet ved denne Gaard faldet ned til det Halve, skjøndt der er kostet ikke saa lidt paa Forbedring af Fangeapparaterne ved Løsegaarden. Det samme Forhold er til Stede lige overfor Fiskerne i Almindelighed, dem, der fiske med Baad eller Ruser eller hvad Apparaterne nu kaldes — ja, de ere muligvis til Stede i endnu højere Grad. Der er mig meddeelt en Beretning om Fangsten af adskillige af disse Fiskearter, som saaledes løbe ned i Fjorden og lægge deres Yngel, nemlig Løse, Drred og Helt. Deraf ser man, at i de sidste 5 Aar er Fiskeriet sunket meget bethdelig. I 1885 fiskedes der 6,043 Pbd. Løse, 5,244 Pbd. Drred og 98,758 Pbd. Helt; i 1886 fiskedes der 5,057 Pbd. Løse, 3,133 Pbd. Drred og 83,963 Pbd. Helt; i 1887 fiskedes der 4,612 Pbd. Løse, 1,798 Pbd. Drred og 55,556 Pbd. Helt; i 1888 fiskedes der 4,276 Pbd. Løse, 1,585 Pbd. Drred og 50,254 Pbd. Helt, og i 1889 fiskedes der 2,367 Pbd. Løse, 661 Pbd. Drred og 21,220 Pbd. Helt. I Femaaret fra 1885—89 er altsaa Løsefiskeriet sunket til 39 pCt., Drredfiskeriet til 11 pCt. og Heltfiskeriet til 20 pCt. Det er en meget stor Nedgang, og hvis det vedbliver, saa er det let at udregne, at Fangsten af disse Fiskearter vil ophøre. Der er flere andre Fiskearter, som saaledes løbe ind og aflægge deres Rogn, saaledes Silde. Jeg kan ikke her fremlægge Tal, men kun sige, at et stort Antal Fiskere der næsten ubelukkende leve af Sildefiskeriet, men dette Fiskeri er vistnok aftaget i lignende Grad som de andre Fiskearter. Naar man nu veed, hvilken Pris især Løse, Drred og Helt have paa Verdensmarkedet, saa vil man se, hvilke store Kapitaler der her ere gaaede tabte, og naar man samtidig veed, at der omkring Ringhøbing Fjord bo ca. 400 Familier, som for en stor Del, ja man kan næsten sige ubelukkende, leve af Fiskeri, saa kan man nok sige, at det ser mørkt ud for disse Familier. De ville under disse Forhold lidt efter lidt synke ned til at blive Dagleiere, og det er ikke saa heldigt særlig i den Ægn; vi trænge ikke der saa haardt til Arbejdere. Der er kun saa større Gaarde, der er mest smaa Bøndergaarde derude, hvor Gaarden enten drives med egne Børn eller hvor de have en leiet Tjenestefarl eller Pige; Dagleiere bruges ikke meget. Det vil altsaa se meget trist ud